קבר א מיי׳ פי״ח מהל׳

עשין לד טוש"ע ח"מ סי" קו עשין כד טושייע היית סיי קו סעיף א: קבו ב מייי שם וסמג שם

סעיף א וסי׳ קיא סעיף א: קנח ג מיי שם הלכה ג וסמג שם טוש"ע ח"מ

סיי סט סעיף ב: קגט ד מייי פ״א מהלי

קם ה מיי׳ שם הל' כה ועי׳

בהשגות ובת"ת וסתג שם טוש"ע אה"ע סי' קכז

סעיף א: סעיף א: קסא ו מיי שם הלי טו [ופי"א מהלי מלוה

הל"בו וסמג שם טוש"ע

אה"ע סיי קלג סעיף א קח"מ סיי מ סעיף בן: קחב ז מיי פכ"ו מהלי מלוה ולוה הלי א סמג

עשין לד טוש"ע ח"מ סי

קכט סעיף ו:

פכ"ה מהלי

מלוה ולוה הל' א סמג

רבינו גרשום (המשך)

שנכתב לאחר חתימת העדים כמלוה על פה דמי

שיש לו על הערב: ז) מעשה בא לפני ר' ישמעאל בערב

:היוצא אחר חיתום שטרות

שלא על אמונתו הלוהו.

היה בשעת מתז מעות והכא

איכא למימר כיון דנכתב

א כא לכו כו כין ינכונב הערר לאחר החיחות אירא

דלא אמר בשעת מתן מעות

מנת שאפרע

שארצה להכי אינו גובה

שאו צוו לחכי אינו גובוו אפי׳ מבני חורין: ישמש את שמעון בן ננס. שבקי הוא

הרבה בדיני ממונות: הא דכתב ביה בשטר קודם

י וופלוני ערבו ואח״כ חתמו

ווערוני עובן ואחיכ חונמו העדים משמע זו מוסיף על ענין ראשון דכי היכי דחתמי

על מה שכתוב בשטר חתמו

נמי על מאי דכתב ביה

ופלוני ערב. אבל אי כתב

הודם חתימת העדים פלוני

י זרר משמט דהייוו מילחא ערב משמע דהיינו מילחא אחריתא ועדים לא חתמו ג) אלא אפי׳ לרב והוי שטר גופיה על פה וערב במלוה

גופיה על פה דעוב בארוה על פה לא טרף מלוה מערב אלא מבני חורין אעיקר שטרא ולא אפלוני ערב הלכך אינו גובה אלא

מנכסים בני חורין: לדידי

מיפרשא לי מיניה דר׳ יוחנן.

ישטול אי כונב בגם בטון. כדת משה וישראל שאילו בשלום פלוני ושוב חתמו עדים איכא למימר על

שאילת שלום חתמו שאלו

עדים שזה שואל בשלום

עוים שווז שואל בשלום פלוני אבל אעיקר הגט אין מעידין ואי כתבו בסופו ושאילו בשלום פלו' ושוב

כשר חתמו

-אמואילה שלוה וטל כל

מאי דכתב בגט חתמו וגורה

ואמאי קאמר ר' יוחנן אחד . זה ואחד זה אין גובה אלא

דמשמע

הירא דמי החוי רריי

יים: בייהות החודונים יוים למימר לא הלוה בשעת מח

מםגחט מייי קטג ח ט מייי פ״ד מהני גירושין הלכה כה סמג עשין ג טוש״ע אה״ע סיי קל

:סעיף ג קסד י מיי' פכ"

עשין לד טוש"ע

גירושיו הלכה יד ועי׳

מלוה ולוה הל' ד' חמו

טוש"ע ח"מ סי׳ לט

א) קדושין יג: בכורות מח:. ל) קדשן גו פטרות נמוז, ב) גיטין גו פו., ג) שם פו. [מוספתה גיטין פ״ו], ד) [ב״מ יד.], ד) [לפנינו שם: מנינא דרישא ומנינא דסיפאן, ו) בס"ח: הכתיבה, ו) ווע"ע דאמר ר"א. רש"ש, כ) וועי מוס' גיטין ג: ד"ה וגובה], () רש"א, מ) רש"ל הא לא, () רש"ל, מ) ל"ל ומטעמא.

הגהות הב"ח

(A) גמרא שאני התס דבשעת: (ב) רשב"ם ד״ה הכי גרסינן וכו' ביד מלוה ולא נעשה:

מוסף רש"י

שלשה גיטין פסולין. לכתמילה (גיטין ג:). ואם נישאת הולד כשר. המי נישאת הולד כשר. המי בישאת הודד כשר. הקי תנא לאו כר' מאיר סבירא ליה דאמר עדי חתימה כרמי, . דלר"מ הוולד ממזר (גיטין פו. נוי״ות ורהגהות הר״ת. כתב שר שרבות וחד ווו. כוגב בכתב ידו. ידי הבעל, ואין בו זמן. באיזה זמן נכתב שם ג:) זמן תקנתא דרבנן משום בת אחותו הלכך הולד כער (שם 19.1). ואין בו אלא עד אחד. וכתב ידי סופר (שם 2.2) פליגי בה בגמי איכל מ"ד אכתב ידו קלי אפילו הכי אשמעינן דלכתחילה לא ירישה השמעינן דהפילו חין בו עד אם ניסת הוולד כשר. יאיכא למ"ד אכתב סופר האי ושם פון. אף על פי שאיו עליו עדים. וחינו כתב ידו, אלא שנתנו לו בפני עדים כשר. לינשא לכתחילה עוים כשון לינמו לכתורט (שם). וגובה מנכסים משועבדים. גוכה כתוכתה בגט זה מנכסים משועבדים, דתנו בכתובות (פט.) הוליאה מנכסים משועבדים אם שטר מלוה הוא גובה מנכסים משועבדים. שטר חוב נמי מחועברים, סטר מוב נמי קרי גט כדאמרינן בעלמא (ב"ק לה.) וגט חוב שאין בו

אחריות (שם ג:). הדרן עלך מסכת בבא בתרא

מוסף תוספות

א. נ״א:ואומרר״ח דהכא במלוה הכתובה בתורה כגון נזקין וערכין וקרבן דאמר לעיל דשעבודא דאורייתא. מוס׳ :קידושין יג

רבינו גרשום

בשטר ולהכי משלמין יורשין: הוחזק כתב ידו . בב״ד. שהעידו לפני ב״ד שזו כתיבת יד לוה מאי. מי מנכסים משועבדים או דלמא כיון דלא חתימי עליו . עדים הוה כמלוה על פה נגים זווה כמלוה על פה וגובה מבני חורין: אמר ליה אף על פי שהוחזק כו'. הואיל דלא חתימי עליו

מנכסים בני חורין: חנוק מה לי אמר רבי ישמעאל. דלמא משום לערא דחבריה שנחנק נמי גמר ומקנה או דלמא מתכוין הוא להצילו מחניקה ומצוה הוא דקא עביד ולאו מידי חסריה ולא הוי ערב: עדים: ר׳ אלעזר אומר אע״פ

אמר רב פפא הלכתא כו'. לעיל [קעד.] פירשתי גביית מלוה מן היתומים וגם בפרק שום היתומים בערכין (דף כב:) אמר רבא הלכתא אין נזקקין לנכסי יתומים כו': בעא מיניה רבה בר נתן מרבי יותנן הוחזק כתב ידו בבית דין מהו. לחחר זמן שמסר לו הלוה למלוה כתב ידו

שהוא חייב לו ממון ובא בב"ד והודה בפניהם שהוא כתב ידו וכתבו לו ב"ד שאמר רב פפא אהלכתא מלוה על פה גובה שמר רב הנפק הוא הנקרא אשרתא וקיום השטר: מחי. מי אמרינן הרי הוא מעתה כשטר שיש בו עדים ויגבה ממשעבדי דאחריות טעות סופר הואדי דכל שטר מלוה ומכירה שחותמים בו עדים גובין ממשעבדי כאילו כתוב בהן אחריות או דלמא קיום שטר אינו מועיל לשום שטר אלא להחזיקו בב"ד לכמות שהיה מקודם לכן שאילו ימותו עדים או לוה לא יוכל לטעון שטר זה מזויף הוא דב"ד קיימוהו ויגבה בו המלוה וגם זה לא יגבה אלא מבני חורין ולהכי אהני ב"ד שלא יוכל לוה לומר אין זה כתב ידי: פסולין. לינשא בו: ואין עליו עדים. אלא שנמסר לה בפני עדים דעדי מסירה כרתי ליה בדיעבד: הרי אלו כו'. בגיטין [פו.] מפרש סרי אלו דרישא והרי אלו דסיפאף למעוטי מאי והתם מפרשא כולה: כשר. לכתחלה דסבירא ליה עדי מסירה כרתי: וגובה מנכסים משועבדים. כלומר ואם שטר מלוה הוא אותו השטר הכתוב בכתב ידו ואין בו עדים אלא שמסרו בפני עדים גובה מנכסים משועבדים והכי מפרש התם ר' יוחנן אליבא דר' אלעזר בפ' [המביא תניינא] (גיטין כב:) שאפי' בשאר שטרות גובה מנכסים משועבדים בעדי מסירה בלבד. אלמא הוליא עליו כתב ידו שהוא חייב לו ומסרו בפני עדים גובה ממשעבדי וכל שכן הוחזק בבית דין: ה"ג שאני החם דבשעת כתיבה הוח דשעבד נפשיה. כשנכתב השטר נכתב כדי למסרו בפני עדים שיהו עדי מסירה במקום עדי חתימה הלכך כיון דלר׳ אלעזר עדי מסירה כרתי כאילו נחתמו בתוך השטר דמי אבל אנו מיבעיא לו בהוליא כתב ידו בעלמא ששמו של לוה חתום בו שזה מסר לו במקום הודאה שלא יוכל לחזור ולכפור בו ולומר פרעתי כל זמן שחתימתו ביד מלוה (כ) שלא נעשה השטר בלשון של שטר שעדים חתומים בו ואחר זמן החזיקו בב"ד וכשהלוהו כמלוה על פה הויא ותו לא מצו ב"ד בקיומן לעשותו שטר שיש בו אחריות נכסים שהרי לא לדעת כן נכתב מתחלה. כן נראה בעיני שמועה זו וכן עיקר. וחית דגרסי משעת הכתובה יולא ירדו לשיטת השמועה:

מן היורשין יואינו גובה מן הלקוחות גובה מן היורשין כדי שלא תנעול דלת בפני לוין ואינו גובה מן הלקוחות דלית ליה קלא: הוציא עליו כתב ידו שהוא חייב לו גובה מנכסים בני חורין וכו': בעא מיניה רבה בר נתן מר' יוחנן הוחזק כתב ידו בבית דין מאי אמר ליה יאף על פי שהוחזק כתב ידו בבית דין אינו גובה אלא מנכסים בני חורין מתיב רמי בר חמא ישלשה גימין פסולין ואם נישאת הולד כשר ואלו הן יכתב בכתב ידו ואין עליו עדים היש עליו עדים ואין בו זמן יש בו זמן ואין בו אלא עד אחד הרי אלו שלשה גימין פסולין ואם נישאת הולד כשר רבי אלעזר אומר יאף על פי שאין עליו עדים אלא שנתנו לה בפני עדים כשר וגובה מנכסים משועבדים שאני התם 6 דמשעת כתיבה הוא דשעבד נפשיה: ערב היוצא לאחר חיתום שמרות וכו': אמר רב קודם חיתום שמרות גובה מנכסים משועבדים לאחר חיתום שמרות גובה מנכסים בני חורין זמנין אמר רב אפילו קודם חיתום שמרות אינו גובה אלא מנכסים בני חורין , קשִיא דרב אדרב לא קשיא יהא דכתב ביה פלוני ערב הא דכתב ביה ופלוני ערב ור' יוחנן אמר אחד זה ואחד זה אינו גובה אלא מנכסים בני חורין ואף על גב דכתב ביה ופלוני ערב מתיב רבא מעדים החתומין על שאילת שלום בגם פסול חיישינן שמא על שאילת שלום חתמו ואמר רבי אבהו לבידי מיפרשא ליה מיניה דרבי יוחנן משאילו פסול ושאילו כשר הכא גמי דכתב פלוני ערב אי הכי היינו דרב אימא וכן אמר רבי יוחגן: מעשה ובא לפני רבי ישמעאל וכו': אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן אף על פי שקילם רבי ישמעאל את בן נגם הלכה כמותו איבעיא להו בחנוק מה לי אמר רבי ישמעאל תא שמע דאמר ר' יעקב אמר רבי יוחנן חלוק היה רבי ישמעאל אף בחנוק הלכה כמותו או אין הלכה כמותו תאָ שׁמע דכי אתא רבין אמר רבי יוָחנן חלוק היה רבי ישמעאל אף בחנוק והלכה כמותו אף בחנוק אמר רב יהודה כמותו אף בחנוק אבו דב דוונים אמר שמואל חנוק וקנו מידו משתעבד מכלל דערב בעלמא לא בעי קנין ופליגא דרב נחמן דאמר רב נחמן

גובה מן היורשים כדי שלא תנעול דלת בפני לוין. הכל מוקי הך מילתא אליבא דכולי עלמא בין למאן דאמר דאורייתא בין למאן דאמר לאו דאורייתא ובפרק קמא דקדושין (דף יג: ושם) אמרינן גובה מן היורשים שעבודא דאורייתא ואינו גובה [מן הלקוחות כו׳ן ויש לפרש דרב פפח לא אמר אלא

מלוה על פה גובה מן היורשים ואינו גובה מן הלקוחות וגמרא מפרש לה הכא למאן דאמר שעבודא לאו דאורייתא והתם למאן דאמר שעבודא דאורייתא והוי כמו איכא דאמרי מילתא דהכא ודהתם וכעין זה מלינו בהמקבל (ב"מ דף קיב. ושם) דבען מיניה מרב ששת קבלן עובר בבל מלין או לא אומן קונה בשבח כלי או לא ובהגחל קמא (ב"ק דף לט.) משמע שלא שאלו ממנו אם אומן הונה בשבח כלי או לא ובשם ה"ר אליהו מ"כ מפרש דהא דפסיק רב פפא התם דשעבודה דחורייתה היינו לענין קרבן כגון האשה שמתה יביאו היורשים עולתה דחיירי התם לעיל במשנה א וכן משמע התם מתוך פירוש

רבינו חננאל וכן עיקרים: משעת כתיבה שעבר נפשיה. ש כדפירש בקונטרם ולא

גרסינן משעת כתובה דהוי משמע דעדי חתימה כרתי בכתובה לרבי אלעזר וזה אינו דהא אפילו אין בכתובה עלמה אלא עדי מסירה כשר כדאמרינןי דאמר ר״א בין בגיטין בין בשטרות וקיימא לן כוותיה בין בגיטין בין בשטרות מההיא דזה בורר (סנהדרין דף כח: ושם) ל (הג"ה) ל [הכא] נמי דכתב ביה אני פלוני ערב ותימה דאם כן ליהוי כשאילו ותירץ מורי ר' דשאני שאילו שדומה שסותר הגט ולעיל (דף קסב:) נמי אמרינן מילאהו

בקרובין כשר: והלבה כמותו אף בחנוק. קשה

לר"י על ההיא דהנושא (כתובות דף קא: ושם קב. ד״ה אליבא) דאמר ר' יוחנן באומר לחבירו חייב אני לך מנה בשטר דאלימא מילחא דשטרא וכמאו דאמר להו אתם עדי דמי ומוקי נפשיה כר׳ ישמעאל מידלא פליג עליה ר׳ ישמעאל אלא משום דסבר דערב לחחר מתן מעות משתעבד כדאמר דהלכה כמותו אף בחנוק ורבי יוחנן גופיה 0 [אפשר דס"ל] כשאמר לו בשוק הנח לו ואתן לך פטור דליכא אלימות׳ דשטר כלל ומנלן דסבר אלימא מילתא דשטרא ונראה לרבי דחנוק נמי דהכא בשטר טעמאם דאלימא מילתה דשטרה שי גמר ומשעבד נפשיה ופי׳ בהונטרס דלא גרסינן בתר הכי הנך כולהו בעו קנין וכן נראה כי כבר פירש דין כולם ובפירוש רבינו חננאל הוא משמע לפרשו כך בין בחנוק בין בלא חנוק בין בשטר ובין בעל פה בעי

קנין ויש ספרים שאין כתוב בהן כלל ונחת לזה מזה:

הדרן עלך גם פשום וסליקא לה מסכת כבא בתרא

. מנססים בני חוריז ואע"ג דכתב ביה ופלוני ערב. ומשני לא התם נמי בההוא קאמר ר' יוחנז דגובה מבני חוריז היכא דכתב ביה פלוני מננטים בני חודין ואפיצו כונב ביה ופחני עו ב. ומשל יא הוום נמי בוהוא קאמור דיחונן זגובה מבני חודין היכא רות ביה פחני ערב אבל אי כתב ביה ופלוני ערב גובה מנכסים משועבדים ומקשיי היינו דרב דרב הכי נמי אמר. ומתרץ אימא וכן אמר רי יוחנן כרב: אע"ש שקילם רי ישמעאל את בן ננס. דאמר ישמש את בן ננס: הלכה כמותו. כרי ישמעאל דגובה מנכסים בני חודין: חלוק היה רי ישמעאל. על בן ננס אף בחונק דגובה מן הערב מנכסים בני חודין: חנוק וקנו מידו. אחר שהיה חונק חבירו בשביל חובו ומצאו חבירו ואמר ליה הנח לו ואני אתן לך וקנו מן זה הערב שיפרע בשבילו משתעבר. מכלל דערב דעלמא משתעבד בלא קנין:

שאיז עליו עדים. אלא הואיל שכתב בכתב ידו ונתנו לה בפני עדים כשר וגובה כתובתה מנכסים משועבדים. אלמא אף על גב ובלא שאן לאיל מו האא הואר מושל בכובר והובה יותנים. לים יו שהובה והמצבט בסוטובים היו אל היוה אך כיג בראה התימה) [דלא התימי] עדים עליה גבי ממשעבדי וקשי: לרי יותנן. ואי קשי לך היכי מצית מקשי גברא מגברא מרה אלעור לרי יותנן הריץ הכיל 6) ברית': היא ומברייתא מצי מקשי. ואמר לך רי יותנן הא לא קשיא לי דהתם אמאי גבי ממשעבדי דאיכא כתובתה בידה דאיכא שטרא מעליא דמשעת כתובה שעבד נפשי: אבל הכא דלא שטר מעליא הוא דאין עליו עדים במאי מצי גבי ממשעבדי: ערב היוצא לאחר חיתום שטרות. שכתב מתחת חתימת העדים ופלוני ערב גובה המלוה מאותו ערב מנכסים בני חורין לפי שהואיל

ענין ראשון ועל השטר ועל הערבות חתימי סהדי: ושאילו כשר.

שעל הכל העידו עדים: הלכה כמוסו. כר׳ ישמעאל דגובה

פלוני ערב. הפסיק הענין ודלמא

לא אסהדי עדים אלא אשטרא דלעיל

לחוד: ופלוני ערב. וי"ו מוסיף על